

Kommunalt kompetanse- og innovasjonstilskudd og andre tilskuddsordninger innen helse- og omsorg

v/seniorrådgiver Monica Carmen Gåsvatn

Fylkesmannen i Oslo og Viken

5. Mars 2019

Kompetanse- og innovasjonstilskuddet

Hovedmål:

Målet er å styrke kommunenes evne og mulighet til å utvikle bærekraftige og gode helse- og omsorgstjenester, og å gi en tydelig prioritet til noen av de viktigste framtidsutfordringene kommunene står overfor på helse- og omsorgsfeltet.

Tiltaket bidrar også til oppfyllelse av delmål 3.4 i FNs bærekraftsmål. Midlene skal bidra til at kommunene setter i verk kompetansehevende tiltak og nybrotts- og utviklingsarbeid ut fra lokale forutsetninger og behov.

Delmål:

- Økt kompetanse for å utvikle god praksis og sikre trygge og gode tjenester tilpasset den enkeltes behov
- Sterkere brukerinnflytelse og bedre samspill med pårørende, frivillige og lokalsamfunnet
- Forebygge og utsette behov for kompensierende tjenester og bidra til at brukerne opprettholder eller gjenvinner sin funksjonsevne og selvstendighet
- Styrket lederkompetanse, fagutvikling, større faglig bredde og tilstrekkelig, kompetent og stabil bemanning

Kompetanse- og innovasjonstilskuddet – forts.

Primærmålgruppe:

Ledere, ansatte og personer som kan rekrutteres til å jobbe i helse- og omsorgstjenesten. For kompetansetiltak innen psykisk helse og rusfeltet kan ansatte også i andre kommunale og fylkeskommunale etater være målgruppe (f. eks. NAV, barnevernstjeneste, barnehager og skoler).

Sekundærmålgruppe: Brukere av de kommunale helse- og omsorgstjenestene og deres pårørende.

Hvem kan få tilskudd:

Statlige mottakere (kun nettobudsjetterte virksomheter). *Fylkesmannsembetene skal i tilskuddsforvaltningen, der det er hensiktsmessig, bidra til at det etableres desentrale og distriktsvennlige høgskoletilbud. Det gjøres oppmerksom på at fylkesmannen kan benytte tilskuddet direkte til høyskoler og universitet som etablerer desentraliserte utdanninger eller som gjennom digitale læringsformer eller annet tilbyr utdanning til personell i kommuner med bl.a. lang reiseavstand til universitet eller høyskole**

Kommuner

Fylkeskommuner

Fylkesmannen i Oslo og Viken

Kompetanse- og innovasjonstilskuddet – forts.

Bevilgning i 2019

- Bevilget **398** mill. kroner over kapittel 761 post 68 til Kompetanse og innovasjon
- Av bevilgningen går: **370** mill. til kommunalt kompetanse- og innovasjonstilskudd
- - " - : 20,7 mill. til innføring av velfersteknologiske løsninger som del av Omsorg 2020
- : 6,6 mill. til Regionalt senter for helseinnovasjon og samhandling for Kristiansund kommune

I kommunalt kompetanse- og innovasjonstilskudd går:

- **207,5** mill. kroner til grunn-, videre- og etterutdanning av ansatte i omsorgstjenestene i 2019
- **54,3** mill. kroner til kompetansetiltak om rus og psykiske lidelser
- **Resten** av potten skal fordeles til opplæring knyttet til brukerstyrt personlig assistanse og til innovasjonsprosjekter.

Kompetanse- og innovasjonstilskuddet – forts.

A. Særskilte tildelingskriterier for kompetanseheving:

- Utdanninger på videregående skolenivå/fagbrev (helsefagarbeider, aktivitør med videre), herunder kvalifisering av ansatte uten formell fagutdanning
- Fagskoleutdanninger (påbygg videregående skolenivå/fagbrev)
- Bachelorutdanninger helse- og sosialfag
- Videreutdanning og mastergradsutdanning (påbygg bachelornivå)
- ABC-opplæring
- Etterutdanninger, internopplæring, kurs med videre
- Andre kompetansehevende tiltak

Kompetanse- og innovasjonstilskuddet – forts.

B. Tildelingskriterier for innovasjonsprosjekter:

- hvilke behov og utfordringer som ligger til grunn for søknaden
- hva som ønskes oppnådd, herunder beskrivelse av mål og målgrupper for tiltaket
- hvordan tiltaket er organisert, herunder samarbeid og samarbeidspartnere
- hvilke konkrete gevinster/effekter tiltaket forventes å gi, og hvilken betydning det kan få for omlegging av praksis
- hvordan tiltaket er forankret hos ansvarlig leder med budsjettansvar i kommunen
- hvordan brukermedvirkning og bruker- og pårørendeperspektivet er ivaretatt
- hvordan tiltaket kan implementeres i ordinær drift, herunder hvordan det er sikret både faglig og administrativ forankring
- beskrivelse av metoden(e) som benyttes i innovasjonsarbeidet
- i hvor stor grad prosjektets metoder, tiltak eller innfallsvinkler er nyskapende og om den kunnskapen som oppnås er relevant og anvendelig for andre kommuner
- plan og opplegg for evaluering og dokumentasjon av resultater

Følgende søknader skal prioriteres:

Grunn- videre- og etterutdanning og kompetansetiltak innen fagområdene psykiske helse og rus.

- Videreutdanning av høgskoleutdannede prioriteres.

1. Opplæringstilskudd for nye og etablerte brukere/arbeidsledere

2. Opplæringstilskudd for kommunenes saksbehandlere

3. Opplæringstilskudd for assistenter

- Innovasjonsprosjekter. Det prioriteres midler til nye tiltak og metoder innen:

- forebygging, tidlig innsats og egenmestring
- fritidsaktivitet med assistanse,
- kulturopplevelser
- ernæring
- legemiddelhåndtering
- rehabilitering og habilitering
- samspill med pårørende og frivillige i omsorgssektoren generelt og demensomsorgen spesielt
- andre nyskapende løsninger av stor betydning for brukerne av de kommunale helse- og omsorgstjenestene

Rapportering

Måloppnåelse

- Tilskuddsmottakerens vurdering av hvordan gjennomførte tiltak har ført til måloppnåelsen
- Rapportering på kriteriene for måloppnåelsen som står gjengitt i tilskuddsbrevet
- Rapporteringsfrist innen 1.4 året etter tilskuddsmidlene ble tildelt. Det skal rapporteres for kalenderåret, dvs. per 31.12 året tilskuddet ble tildelt

Regnskap

Budsjett og regnskap fra tilskuddsmottaker skal kunne sammenlignes på samme nivå. Frist for regnskap pr 31.12 innen 1.4 påfølgende år.

Revisorattestasjon

Frist og krav for revisorkontroll og attestasjon er spesifisert i tilskuddsbrevet. *Krav til revisorbekreftelse gjelder **ikke** for: tilskuddsbeløp mindre enn 200 000 kroner*

Avtalte kontrollhandlinger

Kommunene rapporterer til Fylkesmannen. Forskningsrapporter og annen dokumentasjon fra innovasjonsprosjekter under denne tilskuddsordningen skal sendes Senter for Omsorgsforskning, postmottak@hig.no, Høgskolen i Gjøvik, Postboks 191, 2802 Gjøvik. Senter for omsorgsforskning har fått i oppdrag å fungere som dokumentasjonssenter for alle innovasjonsprosjektene etter denne tilskuddsordningen.

Særskilt om rapportering av øremerket tilskudd til spredning av trygghetsskapende teknologier (velferdsteknologiprogrammet)

Hovedmålet med satsingen på teknologier for trygghet og mestring er at velferdsteknologi skal være en **integret del av tjenestetilbudet** i omsorgstjenestene **innen 2020**.

Den nasjonale innsatsen fortsetter i 2019, med det formål at **alle** kommuner har **integret rutiner for å kartlegge behov for velferdsteknologi i egen kommune**.

Særskilt om rapportering av øremerket tilskudd til spredning av trygghetsskapende teknologier (velferdsteknologiprogrammet) – forts.

Helsedirektoratet har i tildelingsbrevet for 2019 fått spesielt oppdrag om å levere status på måloppnåelse i Nasjonal velferdsteknologi. Fylkesmannen bes derfor om å utarbeide en samlet vurdering av måloppnåelse i sitt fylke. Det som skal rapporteres er:

1. Hvor mange kommuner som er i gang med og har tatt i bruk velferdsteknologi i fylket (dekningsgrad)
2. Hvor mange kommuner som har etablert rutiner for vurdering av velferdsteknologi, inkludert rutiner for opplæring i bruk av teknologi, ved tildeling av helse- og omsorgstjenester
3. Hva er forventede og realiserte gevinster for kommunene ved implementering av velferdsteknologi (spart tid, unngåtte kostnader, økt kvalitet)
4. I hvilken grad er kommunenes innovasjonskraft styrket som følge av å delta i Nasjonalt program for velferdsteknologi

Informasjon om ordningen:

<https://www.fylkesmannen.no/oslo-og-viken/tilskudd/kommunalt-kompetanse--og-innovasjonstilskudd/>

Kontaktpersoner:

Ole-Bennie Johansen - for kommuner i Buskerud fmbuobj@fylkesmannen.no

Dordi Elisabeth Schou - for Oslo kommune fmoades@fylkesmannen.no

Monica Carmen Gåsvatn - for kommuner i Akershus fmoamga@fylkesmannen.no

Torunn Sikkeland - for kommuner i Østfold FmosTSI@fylkesmannen.no

Omsorgsplan 2020 – innføring av velferdsteknologiske løsninger

<https://www.fylkesmannen.no/oslo-og-viken/tilskudd/omsorgsplan-2020---innforing-av-velferdsteknologiske-losninger/>

Kontaktpersoner:

Dordi Elisabeth Schou – for Oslo kommune fmoades@fylkesmannen.no

Ole-Bennie Johansen - for kommuner i Buskerud fmbuobj@fylkesmannen.no

Torunn Sikkeland - for kommuner i Østfold FmosTSI@fylkesmannen.no

Monica Carmen Gåsvatn - for kommuner i Akershus fmoamga@fylkesmannen.no

Fylkesmannen i Oslo og Viken

5.Mars 2019

Opptrappingsplanen for habilitering og rehabilitering 2017-2019 - tilskudd 2019 til "Styrking av habilitering og rehabilitering i kommunene" - kap 762 post 64

«[Opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering](#)» kom i statsbudsjettet for 2017. Planen strekker seg over 3 år fra 2017 – 2019. Planen oppsummerer hovedutfordringene, og skisserer regjeringens kortsiktige og langsiktige strategier for å løfte feltet.

Hovedinnretning: bidra til at kommunene settes i stand til å gi et godt habiliterings- og rehabiliteringstilbud i samsvar med befolkningens behov.

Det betyr: sikre god kvalitet, brukermedvirkning, nødvendig kompetanse og tilstrekkelig kapasitet.

Mål: kommunene på sikt skal overta oppgaver fra spesialisthelsetjenesten på dette området
hovedtyngden av habiliterings- og rehabiliteringsinnsatsen skal skje i kommunene
styrke samhandling og koordinering
tilbud i spesialisthelsetjenesten skal ivaretas og videreutvikles

Opptrappingsplanen for habilitering og rehabilitering 2017-2019 - tilskudd 2019 til "Styrking av habilitering og rehabilitering i kommunene" - kap 762 post 64 – forts.

Øremerket tilskudd til kommunene i 2019

I statsbudsjettet for 2019 er det gitt følgende bevilgning:

- Øremerket stimuleringsstilskudd til kommunene på kroner 88.196 mill. over kap. 762.64.
- Bevilgning til fylkesmennenes tilskuddsforvaltning på kroner 4 mill. over kap. 762.21.

Oslo og Viken tildelt totalt **21 934 000,-** (Østfold 4 087 200,-, Oslo og Akershus 13 720 800,-, Buskerud 4 126 000).

I tillegg til tilskuddet er **200 mill.** kroner av kommunenes **frie inntekter** for 2019 begrunnet i opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering og skal bidra til at kommunene styrker kapasitet, kompetanse og kvalitet i tjenestene. Disse midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for helse.

I opptrappingsplanen står det at "*Det stilles krav til en viss kommunal medfinansiering.*" (s 31). Det ligger en forventning om at de frie inntektene legges inn som en del av kommunens egenfinansiering, jfr avsnittet om at "... økning i kommunenes frie inntekter for 2017 er begrunnet i opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering og skal bidra til at kommunene styrker kapasitet og kompetanse og utvikler disse tjenesteområdene." (side 31). Dette gjelder også for 2019. (jf. Prop 1 S (2018 – 2019) KMD, kap 3.3).

Fylkesmannen i Oslo og Viken

5.Mars 2019

Opptrappingsplanen for habilitering og rehabilitering 2017-2019 - tilskudd 2019 til "Styrking av habilitering og rehabilitering i kommunene" - kap 762 post 64 – forts.

Ifølge opptrappingsplanen skal tilskuddet innrettes mot tjenesteutvikling.

Kommunene skal beskrive sine mål og tiltak i en oppdatert plan for habilitering og rehabilitering. Det følger av kommunens sørge-for-ansvar å ha tilstrekkelig oversikt over befolkningens behov slik at tilbudet kan dimensjoneres i samsvar med dette. Kommunene må sikre en helhetlig tilnærming, og derav nødvendig faglig bredde, for å imøtekomme sitt lovpålagte ansvar for «sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering», jfr Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2, pkt. 5.

Ut over det som er beskrevet i Opptrappingsplanen, gjelder krav og anbefalinger til tjenestene nedfelt i «[Veileder for rehabilitering og habilitering, individuell plan og koordinator](#)». Helsedirektoratets «[Veileder om oppfølging av personer med store og sammensatte behov](#)» har også klar relevans for habiliterings- og rehabiliteringsfeltet.

I utlysningen for 2019 er det tatt inn et tillegg om at det gis anledning til at kommunene, som ledd i styrking av habiliterings- og rehabiliteringstilbudet, også kan søke tilskudd til pasientrettet og tverrfaglig samhandlingstiltak som fremmer strukturert samarbeid i helsetjenesteutøvelsen mellom fastleger og avtalefysioterapeuter om rehabilitering til pasienter med muskel-/skjelett-/smerteproblematikk jf "[knutepunktmodellen](#)".

Om forholdet til andre tilskuddsordninger

Dette tilskuddet kommer i tillegg til andre tilskuddsordninger hvor tiltak som kan inngå i en persons habiliterings- og rehabiliteringsprosess inngår. Et eksempel er tilskuddsordningen «Kompetanse og innovasjon», kap 761.68. Kommunene kan fortsatt søke på dette tilskuddet til grunn-, etter- og videreutdanning og til innovasjonstiltak på området habilitering og rehabilitering.

Rapportering

Kortfattet beskrivelse og vurdering av måloppnåelse jfr. **pkt. 1** og **6** i regelverket. For å sikre enhetlig struktur på rapporteringene, og dermed forenkle sammenstilling og oppsummering av rapporteringene, anbefaler vi at punktene under pkt 6 «kriterier for måloppnåelse» benyttes som disposisjon for kommunenes rapportering.

6. Kriterier for måloppnåelse

Fra tilskuddsmottaker:

Kommunen har en plan for habilitering og rehabilitering som bidrar til at:

- Kommunen har tilstrekkelig breddekompetanse, herunder ergoterapikompetanse og tilgang til logoped
- Kommunen sikrer kapasitet i samsvar med befolkningens behov for habilitering og rehabilitering
- Flere får vurdert sitt behov for og oppfylt retten til habilitering og rehabilitering
- Flere får oppfylt retten til individuell plan og får oppnevnt koordinator
- Koordinatorer sikres god opplæring og veiledning
- Samarbeidet med brukerorganisasjoner og andre sektorer er styrket
- Samarbeidet med spesialisthelsetjenesten er styrket, herunder at kommunen legger til rette for økt ambulant virksomhet og veiledning
- Koordinerende enhet sin funksjon og rolle er tydeliggjort og styrket
- Kommunen har en hensiktsmessig organisering og et faglig tyngdepunkt for sin habiliterings- og rehabiliteringsvirksomhet, og tilbudet fremstår tydelig som en del av kommunens helhetlige og differensierte tjenestetilbud.

Ang. spørsmål om overføring av evt. ubrukte midler fra 2019 til 2020: midler søkt/innvilget i 2019 skal brukes i 2019. Hvis det oppstår forhold som gjør at kommunen må søke deler av tilskuddet overført, må dette begrunnes i en søknad til FM mot slutten av 2019, og FM vil ta stilling til dette. FM kan ikke gi forhåndsløfter om slik overføring.

Fylkesmannen i Oslo og Viken

7. mar 2019

Informasjon om ordningen:

<https://www.fylkesmannen.no/oslo-og-viken/tilskudd/styrking-av-habilitering-og-rehabilitering-i-kommunene/>

Kontaktpersoner:

Helle Merethe Graff - kommuner i Buskerud fmbuhmg@fylkesmannen.no

Monica Carmen Gåsvatn- Oslo kommune fmoamga@fylkesmannen.no

Torill Tuft - kommuner i Akershus fmoatot@fylkesmannen.no

Torunn Sikkeland - kommuner i Østfold FmosTSI@fylkesmannen.no

Fylkesmannen i Oslo og Viken

7. mar 2019

Andre relevante tilskuddsordninger

- **Prosjektskjønnsmidler 2019** – relevant bl.a. for velferdsteknologiprojekter – forvaltes av FM

<https://www.fylkesmannen.no/oslo-og-viken/tilskudd/prosjektskjønnsmidler-2019/>

- **Kommunalt rusarbeid** - forvaltes av FM

<https://www.fylkesmannen.no/oslo-og-viken/tilskudd/kommunalt-rusarbeid/>

- **Nasjonal lederutdanning for primærhelsetjenesten** – søknadsfrist 15.april – forvaltes av HDIR

<https://helsedirektoratet.no/tilskudd/lonnstilskudd-for-masterutdanning-i-avansert-klinisk-sykepleie>

Utdanningen retter seg primært til enhets- og virksomhetsledere i helse- og omsorgstjenester i kommunene og tannhelsetjenesten i fylkeskommuner. Det omfatter ledere i psykisk helse- og rusarbeid, kommunale institusjoner og sykehjem, hjemmebaserte omsorgstjenester, helsestasjon- og skolehelsetjeneste, habilitering – og rehabiliteringstjeneste, offentlig legetjeneste, fylkestannleger, overtannleger og klinikkledere. Andre med relevant lederansvar kan søke om opptak. Det er ønskelig at ledere fra samme kommune og ulike deler av primærhelsetjenesten søker sammen. Det styrker søknaden dersom rådmannen eller kommuneledelsen legger ved anbefaling.

- **Lønnstilskudd for masterutdanning i avansert klinisk sykepleie** – søknadsfrist 1.mai – forvaltes av HDIR

<https://helsedirektoratet.no/tilskudd/lonnstilskudd-for-masterutdanning-i-avansert-klinisk-sykepleie>

Takk for oppmerksomheten!
Lykke til 😊

Fylkesmannen i Oslo og Viken

7. mar 2019